

Elintarvikehygieeninen osaaminen

HYGIENIAOSAAMISEN VAATIMUS

Hygieniosaamisella tarkoitetaan elintarvikealan yrityksissä työskentelevien ja elintarvikkeita ammatikseen käsittelevien tietoja ja osaamista seuraavista asiakokonaisuuksista sekä näiden osa-alueiden jatkuvaa tietojen ja taitojen päivittämistä:

1. Perustiedot mikrobiologiasta ja elintarvikkeiden saastumisesta (kontaminaatiosta)
2. Ruokamyrkytykset, hygieeniset työtavat
3. Henkilökohtainen hygienia
4. Puhtaanapito
5. Omavalvonta
6. Lainsäädäntö, viranomaiset.

Käytännön hygieniosaaminen on näiden tietojen soveltamista jokapäiväisessä työssä. Hygieniosaaminen on lakisääteinen velvoite elintarvikealalla.

EU:n yleisen elintarvikehygieniasetuksen (852/2004/EU) mukaan elintarvikealan toimijan velvollisuus on vastata siitä, että kaikkia työntekijöitä on perehdytetty, opastettu ja tarvittaessa koulutettu elintarvikehygieniaan liittyvissä asioissa työtehtävien edellyttämässä määrin.

Kansallinen elintarvikelaki (297/2021) edellyttää, että elintarvikehuoneistossa *helposti pilaantuvia pakkaamattomia elintarvikkeita työksensä käsittelevien* henkilöiden on osoitettava hygieniosaamisensa Ruokaviraston mallin mukaisella hygieniapassilla. Elintarvikealan toimija varmistaa tämän vaatimuksen toteutumisesta työntekijöidensä osalta osana omavalvontaansa.

HYGIENIAOSAAMISEN OSOITTAMINEN JA HYGIENIAPASSITESTAAJAT

Hygieniapassin voi saada suorittamalla hyväksytysti Ruokaviraston laatiman erityisen hygieniapassitestin.

Hygieniapassi muodostuu A4-kokoisesta paperitodistuksesta sekä muovisesta kortista. Kumpaakin hygieniapassin osaa voi käyttää hygieniosaamisen osoittamiseen.

Hygieniapassitestejä järjestävät ja Ruokaviraston mallin mukaisia hygieniapasseja myöntävät eri puolella Suomea itsenäisesti toimivat, Ruokaviraston hyväksymät hygieniapassitestaajat. [Luettelo testaaajista](#), jotka ovat antaneet luvan julkaista yhteystietonsa, löytyy Ruokaviraston internetsivuilta osoitteesta.

Ruokavirasto ei järjestä hygieniosaamiskoulutusta, hygieniapassitestejä eikä myönnä hygieniapasseja.

HYGIENIAPASSITESTI

Hygieniapassitesti suoritetaan kirjallisesti suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Testi sisältää 40 elintarvikehygieniaan liittyvää väittämää, joista testattava valitsee mielestään oikean vaihtoehdon. Testin läpäisee, jos oikeita vastauksia on vähintään 34/40. Hygieniapassitestaajat voivat järjestää hygieniapassitestin myös ns. erityistilannetestinä. Erityistilannetestissä voi käyttää esimerkiksi sanakirjaa apuna tai testaaaja voi käännättää väittämät etukäteen muulle kielelle. Näissä erityistilannetesteissä testin suorittaminen tapahtuu muuten samoin kuin normaalissa testissä. Oikeisiin vastauksiin ohjaavaa apua (muistiinpanot, keskustelu muiden kanssa tms.) ei saa käyttää missään hygieniapassitestissä.

HYGIENIAOSAAMISEN OSOITTAMISEN MAKSULLISUUS

Ruokavirasto perii hygieniapassitestaajilta jokaisesta myönnetyistä hygieniapassista maa- ja metsätalousministeriön maksuasetuksen mukaisen maksun, joka on tällä hetkellä 6,00 EUR/hygieniapassi. Elintarvikelain mukaan hygieniapassitestaajilla voi periä maksun asiakkailtaan testistä ja hygieniapassin

myöntämisestä.

Hygieniapassitestaajien määrittelemät hinnat vaihtelevat esimerkiksi sen mukaan järjestääkö testaaja koulutusta ennen testiä ja missä laajuudessa sekä millaisia muita kuluja testiin järjestämiseen sisältyy (tilavuokrat jne.). Hintaa kannattaa tästä syystä tiedustella useammalta testaajalta. Työnantajan kannattaa kartoittaa huolellisesti koulutuksen ja testauksen tarve työpaikalla ja suunnitella mahdolliseen koulutukseen ja testin järjestämiseen liittyviä asioita yhdessä testaajan kanssa.

VALVONTA

Elintarvikelain mukaan Ruokavirasto hyväksyy hygieniapassitestaajat ja valvoo näiden toimintaa. Säädökset ja Ruokaviraston määräys ja ohjeet ohjaavat testaajien toimintaa. Testaajat ovat julkista valtaa käyttäviä henkilöitä toimiessaan hygieniapassitestaajina. Julkista valtaa käyttäviin testaajiin sovelletaan rikoslain virkarikoksia koskevan 40 luvun säännöksiä. Ruokavirasto voi peruuttaa hygieniapassitestaajan oikeuden toimia testaajana, mikäli tämä rikkoo toimintaansa koskevia säädöksiä ja määräyksiä.

Kuntien elintarvikevalvontaviranomaiset valvovat hygieniaosaamisen veloitteen toteutumista elintarvikealan yrityksissä.

LISÄTIETOA

[Ruokaviraston hygieniapassi internetsivut](#)

Hygieniapassi asiakaspalvelu:

hygieniapassi@ruokavirasto.fi

palvelupuhelin 029 5300 402 tiistaisin klo 9-12